

Building a better
working world

Návrh novely zákona o dani z pridanej hodnoty

MF SR predložilo na medzirezortné pripomienkové konanie návrh zákona, ktorým sa mení zákon o dani z pridanej hodnoty. Navrhovaná novela obsahuje dve zásadné zmeny, ktoré rozoberáme nižšie. Návrh novely však môže v legislatívnom procese ešte podliehať zmenám, preto je potrebné pred prípadnými krokmi reagujúcimi na pripravovanú legislatívu overiť jej schválené znenie.

Vrátenie DPH pri nezaplatení za dodanie tovaru alebo služby

V nadväznosti na výklad smernice Rady 2006/112/ES, ktorý poskytla nedávna judikatúra Súdneho dvora EÚ (napríklad C-246/16 Di Maura), sa do slovenského zákona o DPH navrhuje s účinnosťou od 1. 1. 2021 zaviesť možnosť opravy základu dane a súvisiacej DPH v prípade neuhradených pohľadávok. Slovenská republika je pritom jednou z posledných jurisdikcií v rámci EÚ, ktorá doposiaľ toto neumožňovala.

Navrhované znenie ustanovuje možnosť pre platiteľov dane opraviť DPH uplatnenú na dodanie v prípade, ak im odberateľ úplne alebo čiastočne nezaplatí za dodanie tovarov alebo služieb v tuzemsku

a pohľadávka sa stane nevymožiteľnou. Definuje situácie, kedy sa pohľadávka považuje za nevymožiteľnú na účely uplatnenia opravy základu dane a nadväzuje to na viaceré právne rámce vymáhania pohľadávky ako konkurzné konanie, exekučné konanie, oddĺženie formou splátkového kalendára, zánik právnickej osoby bez právneho nástupcu alebo dedičské konanie v prípade úmrtia fyzickej osoby. Na opravu bude mať platiteľ tri roky, avšak lehotu neplynie počas trvania konaní, ktoré vedú k získaniu statusu nevymožiteľnej pohľadávky (konkurz, exekúcia atď.).

Na druhej strane sa v novele navrhujú aj mechanizmy na obranu pred prípadnými daňovými únikmi a zneužitím konceptu, pre ktorý sa v angličtine ustálilo pomenovanie „VAT bad debt relief“. DPH uplatnenú na dodanie tovarov a služieb tak nebude možné opraviť v prípadoch, ak dlžník bol v tzv. osobitnom vzťahu k platiteľovi (zamestnanci, štatutári, rodinní príslušníci...), ak k dodaniu došlo po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka, po zverejnení uznesenia o poskytnutí ochrany pred veriteľmi alebo ak bol dlžník zverejnený v zozname daňových dlžníkov.

Opraviť DPH nebude možné ani v prípade, ak ku dňu dodania platiteľ vedel, mal alebo mohol vedieť, že dlžník mu úplne alebo čiastočne nezaplatí za dodanie.

Možnosť opravy odvedenej dane sa podmieňuje vyhotovením opravného dokladu s presne definovanými náležitosťami a jeho odoslaním zákazníkovi/dlžníkovi. Zrkadlovo sa navrhuje do zákona doplniť aj povinnosť pre zákazníka opraviť odpočítanú daň po prijatí takéhoto odkladu o oprave základu dane v nadväznosti na nevymožiteľnosť jeho záväzku voči dodávateľovi.

V prípade, ak platiteľ DPH po oprave základu dane z dôvodu nevymožiteľnosti pohľadávky prijme akúkoľvek platbu v súvislosti s pohľadávkou (aj v prípade jej postúpenia), bude povinný vykonať spätnú opravu a príslušnú sumu DPH odvieť späť do štátneho rozpočtu.

Slovenská republika sa tak touto úpravou od januára 2021 zaradí medzi väčšinu krajín, ktoré umožňujú po splnení definovaných podmienok žiadať o opravu DPH pri neuhradených pohľadávkach. Podľa doktríny tzv. priameho účinku európskej smernice o DPH je možné o opravu DPH

pri neuhradených pohľadávkach žiadať v Slovenskej republike aj bez takejto právnej úpravy, a v teoreticky neobmedzenom rozsahu až do momentu účinnosti novej úpravy (vzhľadom na absenciu akýchkoľvek podmienok, ktorými by v súčasnosti Slovenská republika opravu regulovala). S novou úpravou sa teda táto možnosť časovo limituje. Preto platitelia, ktorí vedia, že nespĺnia relatívne reštriktívne nastavené podmienky novej úpravy, majú ešte niekoľko mesiacov do konca roka na podniknutie krokov smerujúcich k oprave takejto DPH.

Elektronické obchodovanie s tovarom a službami

Súčasnú pravidlá pre zásielkový predaj v rámci EÚ sú administratívne náročné a nenapĺňajú v plnej miere zásadu zdanenia tovaru v mieste jeho spotreby. Novela implementuje legislatívu EÚ v oblasti zásielkového predaja, ako aj pri poskytovaní služieb na diaľku.

V tejto oblasti dochádza k nasledovným zmenám:

- ▶ Definuje sa predaj tovaru na diaľku na území EÚ a predaj tovaru na diaľku dovážaného z územia tretích štátov, pričom miestom dodania tovaru na diaľku je miesto, kde sa odoslanie alebo preprava tovaru k zákazníkovi skončí.
- ▶ Novela navrhuje ustanoviť osobitné miesto dodania pri predaji tovaru na diaľku na území EÚ, ako aj pri dodaní určitých digitálnych služieb nezdaniteľným osobám v prípade, že celková hodnota dodaní za kalendárny rok (prebiehajúci, ako aj predchádzajúci) nepresiahne 10 000 eur. Osobitným miestom dodania v predmetnom prípade bude miesto, kde sa odoslanie alebo preprava tovaru začína, resp. miesto, kde má dodávateľ služby sídlo alebo prevádzkareň.
- ▶ Zavádza sa koncept zdaniteľnej osoby uľahčujúcej dodanie tovaru na území EÚ dodávateľom neusadeným v EÚ pre zákazníkov, ktorými sú nezdaniteľné osoby, resp. v prípadoch dodania tovaru na diaľku v hodnote do 150 eur z územia tretích štátov, v prípade, keď je tovar dodávaný prostredníctvom elektronického portálu/platformy. V tomto prípade bude platiť fikcia, že zdaniteľná osoba prevádzkujúca elektronický portál tovar sama prijala a následne dodala zákazníkovi na území EÚ. Preprava sa priradí k dodaniu tovaru touto zdaniteľnou osobou konečnému zákazníkovi a zároveň dodanie tovaru pôvodným dodávateľom tejto zdaniteľnej osobe na území EÚ bude oslobodené od DPH s nárokom na odpočítanie dane.

▶ Novela navrhuje rozšírenie dobrovoľných osobitných úprav uplatňovania dane uvedených v § 68a a § 68b zákona o DPH nasledovne:

- ▶ § 68a sa bude vzťahovať na dodanie služieb zdaniteľnou osobou neusadenou na území EÚ konečným spotrebiteľom, ktorými sú nezdaniteľné osoby. Tieto služby budú okrem digitálnych služieb zahŕňať aj iné služby s miestom dodania v štáte spotreby, v súlade s § 16 zákona o DPH;
- ▶ § 68b bude zahŕňať predaj tovaru na diaľku na území EÚ, dodanie služieb s miestom dodania v štáte spotreby zdaniteľnou osobou neusadenou v tomto štáte nezdaniteľnej osobe a tzv. určité domáce dodanie tovaru prostredníctvom elektronickej platformy dodávateľom usadeným mimo EÚ, ak sa preprava tovaru začína aj končí v tom istom členskom štáte;
- ▶ § 68c bude obsahovať predaj tovaru na diaľku, ktorý je dovážaný z tretej krajiny, jeho hodnota nepresiahne 150 eur a zároveň nebude predmetom spotrebnej dane.
- ▶ Prostredníctvom osobitných úprav si dodávateľia budú môcť plniť povinnosti týkajúce sa podávania daňových priznaní a platenia dane len v jednom členskom štáte, tzv. členskom štáte identifikácie (tzv. One Stop Shop). To bude znamenať výraznú zmenu oproti súčasným pravidlám, keď osoby uskutočňujúce zásielkový predaj musia byť zaregistrované vo všetkých štátoch EÚ, kde dodania prekročili stanovený limit.
- ▶ Novela ruší oslobodenie od dane pri dovoze zásielok, ktorých hodnota nepresahuje 22 eur, keďže toto ustanovenie narúšalo hospodársku súťaž medzi dodávateľmi z EÚ a dodávateľmi usadenými mimo EÚ.

Ustanovenia novely by mali nadobudnúť účinnosť 1. januára 2021, s výnimkou prechodných ustanovení týkajúcich sa včasného oznámenia zámeru zdaniteľnej osoby uplatňovať niektorú z osobitných úprav vzťahujúcich sa na služby, elektronické obchodovanie s tovarom a dovoz malých zásielok z tretích štátov, ktoré by mali nadobudnúť účinnosť 1. októbra 2020. O ďalšom vývoji vás budeme informovať.

Ak by ste sa chceli dozvedieť o pripravovanej novele viac, neváhajte nás kontaktovať.

Informácie o EY

EY patrí medzi najvýznamnejšie celosvetové firmy poskytujúce odborné poradenské služby v oblasti auditu a daňového, právneho, transakčného a podnikového poradenstva. Našími názormi a kvalitou služieb prispievame k budovaniu dôvery v kapitálové trhy a ekonomiky celého sveta. Podporujeme rozvoj popredných lídrov, ktorých spája dôraz na kvalitu poskytovaných služieb vo vzťahu k všetkým zainteresovaným skupinám. V tom je náš hlavný prínos k lepšie fungujúcemu svetu pre našich ľudí, klientov a širšiu komunitu.

Označenie EY sa vzťahuje na celosvetovú organizáciu spoločností, ktorej riadiacou spoločnosťou je britská Ernst & Young Global Limited. Každá členská spoločnosť je nezávislým právnym subjektom. Ernst & Young Global Limited neposkytuje služby priamo klientom. Ďalšie informácie nájdete na našich webových stránkach ey.com/sk.

Kontakt:

Juraj Ontko
Associate Partner
juraj.ontko@sk.ey.com

Jana Ontkovičová
Manager
jana.ontkovicova@sk.ey.com

Kristína Vaváková
Manager
kristina.vavakova@sk.ey.com

Alica Demitrovičová
Senior Consultant
alica.demitrovicova@sk.ey.com

EY
Žižkova 9
811 02 Bratislava

+421 2 3333 9111
ey.com/sk

© 2020 EYGM Limited.
Všetky práva vyhradené.

Informácie uvedené v tomto materiáli slúžia na získanie všeobecného prehľadu. Nenahrádzajú konkrétne poradenstvo, o ktoré treba požiadať príslušného poradcu pred realizáciou konkrétnych krokov.